

Către: Dorel NOROC

Secretar de Stat, Ministerul Finanțelor

Copie: Sergiu PUȘCUȚA

Director, Serviciul Fiscal de Stat

Nr. 36 din 15 martie 2021

Ref.: Avizarea proiectelor regulamentelor ce țin de echipamentele de casă și control și SIA Monitorizarea electronică a vânzărilor, precum și propuneri de modificare a HG 141/2019

Stimate Domnule Noroc,

Vă salutăm din numele Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova” (în continuare „AmCham Moldova”).

Urmare a examinării Regulamentului privind certificarea echipamentelor de casă și de control, Regulamentului privind funcționarea Centrului de certificare a echipamentelor de casă și de control și a Regulamentului privind schimbul de date dintre echipamentele de casă și de control și SIA „Monitorizarea electronică a vânzărilor”, comunitatea AmCham Moldova a formulat o serie de solicitări de clarificare și recomandări de îmbunătățire a acestora. Mai mult, am realizat că unele prevederi preluate în proiectele regulamentelor din HG141/2019 necesită o ajustare urgentă, pentru a asigura corespunderea prevederilor Hotărârii Guvernului menționate cu realitățile existente în plata serviciilor de plată.

- **Utilizarea termenelor în modul stabilit în Hotărârea Guvernului 141/2019.** Având în vedere că Hotărârea Guvernului specifică termenele utilizând "zile", ci nu "zile lucrătoare", considerăm corect utilizarea aceluiași termene. Or, zilele "lucrătoare" prelungesc considerabil perioada de procesare a solicitărilor, ceea ce vine în contradicție cu principiile de funcționare a actelor emise întru executarea unor alte acte;
- **Aplicarea prevederilor Hotărârii Guvernului 141/2019 și pentru perioada de până la aprobarea Regulamentelor,** în cazul în care acestea nu sunt suplimentare cu noi cerințe prin textul Regulamentelor. În speță, se face referință la prevederile Hotărârii ce vizează pct.3.2.2 și 3.2.3 din Regulamentul privind certificarea echipamentelor de casă și de control, care nu se deosebesc, în esență, de pct.37 și 38 din Hotărârea menționată. Respectiv, considerăm absolut întemeiat ca solicitările înaintate de contribuabili în perioada de până la intrarea în vigoare a regulamentelor, să fie examinate prin prisma și în termenele prevăzute în Hotărâre.
- **Gateway-urile Fiscale care funcționau până la aprobarea Hotărârii Guvernului 141/2019.** [Anterior](#), AmCham Moldova a atras deja atenția Ministerului Finanțelor la necesitatea aprobării unor norme ce ar specifica că în perioada de până la (re)înregistrare, se aplică angajamentele existente de până la aprobarea Hotărârii de Guvern citate, în special, în ceea ce ține de Fiscal Gateway-urile existente.
- **Despre "programul de aplicație dedicat și identificabil".** Conform HG 141/2019, echipamentele de casă și de control includ următoarele elemente: mașinile de casă și de control cu memorie fiscală,

imprimantele fiscale, platformele hardware, programele și/sau aplicațiile software, dispozitivele electronice (de tip terminal de plată în numerar, terminal cash-in, aparat de schimb valutar, precum și altele ce dispun de un program de aplicație dedicat și identificabil). Astfel, în afară de echipamentul fizic, aparate de casă pot fi și aplicații și programe software, inclusiv și dispozitive electronice (sisteme informatice) care, la rândul său, nu au producător sau serii și numere de producere. De asemenea sistemul informatic poate funcționa cu sau fără terminale/aplicații periferice ca un sistem integrat. Astfel pentru sisteme informatice / sisteme de management urmează să fie prevăzute procese simple și transparente de înregistrare la SFS, inclusiv a preferințelor (terminale/aplicații periferice), care nu se regăsesc în regulamentele prezentate, fiind doar intuite sau lăsate la interpretarea agenților economici și a autorităților de verificare.

- **Clarificarea statutului unor sisteme în raport cu noțiunea de "echipament de casă și control".** Regulamentele prezentate nu aduc claritate în ceea ce ține de statutul unor sisteme informatice și dacă acestea ar urma sau nu a fi înregistrate în calitate de ECC. În particular, nu este clar dacă sistemele informatice la casierie, bancomate și terminale cash-in, utilizate de bănci și prestatorii de plată, fac sau nu excepție de la definire. De asemenea, rămâne incert dacă aplicațiile de plată online (de tip internet banking, mobile banking, e-wallet) și paginile web ale agenților de plată care pun la dispoziție achitarea facturilor de plată prin diferite instrumente, se încadrează în noțiunea de ECC. Este nevoie de claritate la acest subiect.
- **Eliberarea bonurilor fiscale la comenzile realizate prin intermediul marketplace-urilor.** Ar fi binevenit ca să fie specificată modalitatea în care urmează să fie eliberare bonurile fiscale de către sistemele informaționale în cazul Marketplace-urilor, livrărilor de produse prin curierat (plata prin ramburs sau la livrare) – ca urmare a faptului că deținătorii de ECC (adică companiile de livrare, poștale sau marketplace) nu pot elibera bon fiscal pentru produsul comercializat, deoarece comercializarea o efectuează altă persoană juridică, iar deținătorii de ECC primesc plăți doar pentru serviciile de livrare.
- **Specificarea și a metodelor alternative de plată decât cardurile bancare.** În proiectul Regulamentului privind schimbul de date dintre echipamentele de casă și de control și SIA „Monitorizarea electronică a vânzărilor” este reflectarea în bonurile fiscale și nefiscale care urmează a fi transmise către SIA MEV, la metoda de plată lipsind moneda electronică și noțiunea de card de plată, fiind indicat doar cardul bancar. Or, Conform HG 141/2019 este prevăzut că în bonul fiscal se reflectă modul de plată care poate fi în numerar și/sau prin alt instrument de plată.
- **Despre "locurile special amenajate".** În p. 2 al art. 23 din Regulamentul cu privire la exploatarea echipamentelor de casă și control, pentru efectuarea decontărilor în numerar și/sau prin alt instrument de plată, este prevăzut: „voucherele, certificatele valorice, tichetele, tichetele de masă pe suport de hârtie, abonamentele, documentele de plată emise de terminale POS, ce confirmă efectuarea decontărilor prin alt instrument de plată, se păstrează în locurile special amenajate, destinate pentru primirea și păstrarea temporară a mijloacelor bănești, alături de bancnote, pînă la finalizarea schimbului”. Prevederea dată vine în contradicție cu ceea ce prevede HG 141/2019, care stipulează că sistemele informaționale pot elibera bonuri fiscale electronice (pentru care poate să nu fie utilizată casierie). Astfel, există soluții informaționale de plăți electronice, fără POS terminale, la care nu se emit documente de plată pe suport de hârtie și, prin urmare, casierul nu poate păstra dovada plății cu alt instrument de plată.

• **Retragerea/eliberarea de numerar din casierie în cadrul prestării serviciilor de plată (de către prestatorii de plată și agenții de plată).** Este necesar de completat art. 20 al HG 141/2019, cu dreptul de eliberare a mijloacelor bănești din casierie în cazul prestării serviciilor de plată, ca urmare a faptului că art. 20 prevede eliberarea mijloacelor bănești doar pentru restituirea banilor cumpărătorilor (clienților) pentru mărfurile întoarse pînă la închiderea schimbului, pentru rambursarea gajului/depozitului și pentru plata câștigurilor în cazul desfășurării jocurilor de noroc (loteriilor), ceea ce pune în dificultate și practic lasă în afara reglementării eliberarea numerarului de către agenții de plată și prestatorii de plată. Luând în considerație că eliberarea numerarului pentru plata câștigurilor este indicată în HG 141/2019, considerăm că procesul de eliberare a mijloacelor bănești în cadrul serviciilor de plată nu diferă ca mecanism și schema, astfel pot fi ușor realizate de sistemele informaționale și aplicate la ECC. Astfel, propunem completarea pct.20 cu următorul cuprins:

"pct. 20 se completează cu sbp. 4) și 5) cu următorul cuprins:

„4) pentru furnizarea mijloacelor bănești în numerar deținătorului cardului de plată ca parte a unei operațiuni de plată, la cererea expresă a acestuia, imediată înaintea executării unei operațiuni de plată printr-o plată efectuată în vederea achiziționării de bunuri sau servicii, în limita sumei existente în sertarul pentru bani al echipamentului de casă și de control sau în alt loc special destinat, amenajat pentru primirea și păstrarea temporară a mijloacelor bănești, disponibilă pentru furnizare.

La efectuarea operațiunii de furnizare a mijloacelor bănești în numerar deținătorului cardului de plată la echipamentul de casă și de control se emite:

a) bonul de casă/documentul fiscal pe care se evidențiază, alături de bunurile și/sau serviciile achiziționate, numerarul furnizat deținătorului cardului de plată și, dacă este cazul, comisionul perceput. Pentru această operațiune este selectat numai modul de plată cu card de plată. La elementul bonului de casă/documentului fiscal „denumirea fiecărei mărfi (serviciu)” se indică „Furnizare numerar card de plată”;

b) bonul de serviciu privind extragerea de numerar, care se atașează documentului emis de terminalul fără numerar și se transmite la contabilitatea respectivă la sfîrșitul perioadei de gestiune (zi de lucru, schimb). Terminalul fără numerar consemnează, în mod distinct, pe documentul emis, mijloacele bănești în numerar furnizate.

5) pentru furnizarea mijloacelor bănești în numerar deținătorului contului de plăți la desfășurarea serviciului legat de retragerea de numerar dintr-un cont de plăți, reglementat prin Legii nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, în limita sumei existente în sertarul pentru bani al echipamentului de casă și de control sau în alt loc special destinat, amenajat pentru primirea și păstrarea temporară a mijloacelor bănești, disponibilă pentru furnizare.

La efectuarea operațiunii de furnizare a mijloacelor bănești în numerar deținătorului contului de plăți la echipamentul de casă și de control se emite:

a) bonul de casă/documentul fiscal pe care se evidențiază numerarul furnizat deținătorului contului de plăți și, dacă este cazul, comisionul perceput. Pentru această operațiune este selectat alt mod de plată. La elementul bonului de casă/documentului fiscal „denumirea fiecărei mărfi (serviciu)” se indică „Furnizare numerar din contul de plăți”;

b) bonul de serviciu privind extragerea de numerar, care se atașează documentului emis de terminalul de plată fără numerar sau de terminalul de plată cu numerar și se transmite la contabilitatea respectivă la sfîrșitul perioadei de gestiune (zi de lucru, schimb).

Terminalul de plată consemnează, în mod distinct, pe documentul emis, mijloacele bănești în numerar furnizate.”.

În caz în care este nevoie de concretizări sau argumentare la acest ultim punct, suntem gata să oferim oricând detalii suplimentare.

Respectiv, urmează a fi operate și ajustări corespunzătoare la Regulamentul privind schimbul de date dintre echipamentele de casă și de control și SIA „Monitorizarea electronică a vânzărilor”, prin completarea listei câmpurilor din bonurile de serviciu cu cele ce urmează și includerea acestora, corespunzător, în raportul Z:

1. *Destinația retragerea mijloacelor bănești cu denumirea tipului serviciului*
 2. *Valuta operațiunii*
 3. *Suma retragerii*
 4. *Suma comisionului reținut*
 5. *Valuta comisionului*
 6. *Suma eliberată*
 7. *Valuta sumei eliberate*
- **Revizuirea documentelor și păstrarea confidențialității sursei.** La pct.3.2.3 din Regulamentul cu privire la certificarea echipamentelor de casă și de control, este necesar de a revizui documentele ce se cer a fi prezentate, ca urmare a faptului că sunt nerealizabile și nu va asigura înregistrarea corectă a sistemului informațional și a periferiilor ECC. Se propune concretizarea documentelor ce urmează a fi eliberate de operatorul sistemului informațional privind înregistrarea ECC în sistem, cu datele și informația necesară pentru evidența noului punct comercial de către SFS, precum și de prevăzut un mecanism real de înregistrare a sistemului informațional – ca listă de documente se poate utiliza procesul de înregistrare a SADD la BNM. Este foarte important ca SFS să asigure protejarea dreptului de autor la codul sursă (care este strict confidențial).
 - **Specificarea protocoalelor de verificare utilizate pentru sistemele periferice.** La pct.3.3 din Regulamentul cu privire la certificarea echipamentelor de casă și de control, se propune a indica că testarea și documentele aferente nu se utilizează la periferiile sistemelor informatice. Or, nu este clar cum se va testa pentru sistemele periferice modelul sistemului informatic cu dispozitive electronice destinate pentru înregistrarea operațiunilor de casă ori modelul sistemului informatic fără dispozitive electronice destinate pentru înregistrarea operațiunilor de casă – acestea fiind specifice, mai degrabă, ECC cu memorie fiscală, imprimante fiscale și sisteme informatice.
 - **„Comunicarea” între unele soluții de plată și SIA MEV.** Nu este clar în care format și tipul bonului fiscal care urmează a fi utilizat pentru transmiterea informației la SIA MEV pentru terminale de plată și pentru prestarea serviciilor de plată – acestea fiind atribuite la Anexa 1 (Comerț și prestarea serviciilor) și la Anexa 3 (Schimb valutar în numerar cu persoane fizice)? În același timp, nu este reflectat mecanismul de comunicare între sistemul informațional care gestionează termenele de plată, care prevede transmiterea tranzacțiilor zilnice și raportului de încasare. Este necesar de menționat că la moment acest mecanism de transmitere date este realizat inclusiv prin intermediul MContect și este necesar de a fi reflectat în regulament.
 - **Ambalajul returnabil.** Este nevoie ca regulamentele să conțină prevederi referitoare la utilizarea ECC pentru înregistrarea depozitelor (garanțiilor) primite pentru ambalajul returnabil. Totodată, aceste echipamente ar trebui să aibă posibilitatea de a returna (rambursa) suma depozitelor primite.

Particularitățile ce țin de serviciile de taxi. Cu referință la cerințele ce țin de prestarea serviciilor de transport rutier de persoane în regim de taxi, considerăm important de a se ține cont de câteva momente importante. În primul rând, Codul Transportatorilor Rutieri nr. 150 din 17.07.2014 prevede că costul transportului rutier în regim de taxi se stabilește prin însumarea tarifelor pe distanță parcursă și/sau timpul de staționare, măsurate de un aparat de taxat aflat în dotarea autoturismului respectiv, iar la efectuarea transportului rutier în regim de taxi se admit autoturismele care sunt dotate cu aparat de taxat în stare de funcționare legalizat, verificat metrologic și înregistrat la Serviciul Fiscal de Stat, definirea "aparater de taxat" fiind expres specificată. Totodată conform Anexei nr. 9 (Taximetrele (MI-007) a HG Nr. 408 din 16.06.2015 privind aprobarea "Reglementării tehnice privind punerea la dispoziție pe piață a mijloacelor de măsurare", taximetru este un dispozitiv care funcționează împreună cu un generator de semnal, formînd împreună cu acesta un mijloc de măsurare. Acest dispozitiv măsoară durata, calculează distanța pe baza unui semnal generat de generatorul de semnale de distanță. Suplimentar, el calculează și afișează prețul care trebuie plătit pentru cursă pe baza distanței calculate și/sau a duratei măsurate a cursei.

Adică, aparatul de taxat (taximetru) trebuie să corespundă acestor cerințe și să posede un certificat de conformitate CE, eliberat de un organism omologat European în corespondență cu cerințele Directivei 2014/32/EU a Parlamentului European și a Consiliului Europei din 26 februarie 2014 privind armonizarea legislației statelor membre referitoare la punerea la dispoziție pe piață a mijloacelor de măsurare (reformare), text cu relevanță pentru SSE, publicată în jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 96 din 29 martie 2014. Important, de menționat faptul că conform pct. 22.5 și alin. (1) din Cerințele tehnice față de ECC, ECC specializate, sunt destinate activităților de transport rutier de persoane în regim de taxi, iar contribuabilii care desfășoară activitatea de transport de pasageri în regim de "taxi" folosesc aparat de taxi.

Din punctul nostru de vedere, un aparat de taxat nu poate fi ECC sistem informatic cu dispozitive electronice fără imprimante fiscale și/sau ECC sistem informatic fără dispozitive electronice și fără imprimante fiscale, conform art. 5.8 a prezentei Cerinței Tehnice. Dat fiind faptul că aparatele de taxat nu pot fi ECC Modulare, propunem pentru a exclude următoarele puncte:

- pct. 24.1 subpct. 4 alin. a), b), c), d), e)
 - 1) În memoria ECC modulare destinate pentru activitățile de transport rutier de persoane în regim de taxi pe lângă datele prevăzute pct. 24.1 subpct. 3) se vor înregistra și stoca și următoarele date:
 - a) coeficientul „K” al taximetrului;
 - b) seturile de tarife de lucru și modificările lor;
 - c) parcursul total zilnic, în km;
 - d) parcursul total zilnic cu călători, în km;
 - e) valoarea totală zilnică încasată.
- pct. 25.5 ECC modulare specializate, destinate activităților de transport rutier de persoane în regim de taxi
 - 1) ECC modulare trebuie să asigure tipărirea Raportului de închidere zilnică (Raport Z), toate denumirile și abrevierile căruia sunt îndeplinite în limba de stat și care este un document contabil care include datele menționate în pct. 22.5. subpct. 2).

2) ECC modulare, trebuie să corespundă criteriilor, stipulate în Anexa nr. 9 la Reglementarea tehnică privind punerea la dispoziție pe piață a mijloacelor de măsurare, aprobată prin Hotărârea Guvernului Nr. 408/2015 și să posede certificat de conformitate.

3) ECC modulare, destinate pentru activitățile de transport rutier de persoane în regim de taxi, trebuie să îndeplinească și următoarele condiții:

a) să asigure programarea datei și orei de zi și de noapte, a orei de vară și de iarnă, a datei în anii bisecți, precum și schimbarea acestora;

b) să asigure ca viteza de comutare limita să fie de 10 km/h;

c) să asigure posibilitatea de a controla suma de control a programului;

d) să intre în funcțiune doar în momentul în care au fost activate de dispozitivul de comandă fixat în una dintre pozițiile de operare autorizate.

4) ECC, destinate pentru activitățile de transport rutier de persoane în regim de taxi, pot utiliza parole pentru identificarea taximetristului.

5) În cazul ECC modulare, destinate pentru activitățile de transport rutier de persoane în regim de taxi, în antetul bonului de casă se înscriu și numărul de înmatriculare a taxiului, model și tipul taxiului, numărul autorizației taxi, numărul certificatului aprobării metrologice de model emis pentru taximetru, numărul de telefon și de fax al operatorului de transport.

6) Programarea coeficientului „K” al taximetrului și a seturilor de tarife de lucru, pentru ECC modulare, destinate pentru activitățile de transport rutier de persoane în regim de taxi. Un set de tarife de lucru conține minimum tariful de pornire, tariful pe km parcurs și tariful pe oră/minut de staționare.

7) ECC modulare, destinate pentru activitățile de transport rutier de persoane în regim de taxi lucrează cu minimum două seturi de tarife, de zi și de noapte. Setul de tarife de zi se aplică între orele 6.00 – 22.00, iar setul de tarife de noapte între orele 22.00 – 6.00.

8) În cazul ECC modulare, destinate pentru activitățile de transport rutier de persoane în regim de taxi, raportul de verificare (Raport X) este raportul taximetristului, ce conține date corespunzătoare activității unui taximetrist din raportul de închidere zilnică (Raport Z), în condițiile în care în perioada de 24 de ore a unei zile au activat pe taxi și alți taximetriști.

9) Funcțiile interzise ECC modulare, destinate pentru activitățile de transport rutier de persoane în regim de taxi, sunt menționate în pct. 22.5 subpct. 11).

10) ECC, destinate pentru activitățile de transport rutier de persoane în regim de taxi trebuie să se blocheze automat în cazul când:

a) nu este conectată lampa „taxi”;

b) dacă după 24 de ore de la emiterea ultimului raport de închidere zilnică (Raport Z) se încearcă tipărirea primului bon de casă/ document fiscal fără emiterea automată a raportului de închidere zilnică (Raport Z) pentru perioada respectivă.

11) Dacă în timpul unei călătorii se practică mai multe seturi de tarife, în finalul conținutului bonului de casă se calculează valoarea totală a călătoriei.

- Pct. 7.6 Elementele specifice bonului de casă/documentul fiscal se determină în funcție de domeniul de activitate, de exclus subpct. 5 lit. e) numărul comenzii înregistrate în sistem, din motiv că nu toți contribuabilii care desfășoară activitatea de transport rutier de persoane în regim de taxi din raioane, sate chiar și orașe dețin platforme electronice de gestiune a comenzilor pentru a expedia cumva acest număr de comandă. Poziția respectivă poate fi suplinită cu subpct. 5 lit. g) al pct.7.6 – numărul cursei.

În Regulamentul privind schimbul de date dintre echipamentele de casă și control și sistemul automatizat "Monitorizarea electronică a vânzărilor", următoarele puncte solicităm să fie modificate/excluse:

- pct. 3, subpct. 5 Anexa nr.5, descrierea - numărul comenzii înregistrate în sistem
- pct.3.3.5, descrierea – sumele totale separat pentru încasarea de serviciu a numerarului
- pct. 3.3.5, descrierile – suma totală a circulației a prestării serviciilor de la începutul anului de gestiune și suma totală a TVA de la începutul anului de gestiune. Pot fi înlocuite prin suma totală de circulație a prestării serviciilor de la începutul funcționării aparatului de taxat.
- Pct. 5 subpct. 8, se exclude, din motiv că ECC specializate "aparat de taxat" nu pot fi dispozitive electronice fără imprimantă fiscală.

Vă rog să o considerați pe Veronica Sirețeanu, Policy Manager (veronicasireteanu@amcham.md) în calitate de persoană de contact din partea AmCham Moldova pentru ulterioara interacțiune la acest subiect.

Vă mulțumim pentru colaborare și vă îndemnăm să ne contactați pentru orice informații adiționale.

Cu respect,

Mila Malairău
Director Executiv
AmCham Moldova

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii, vă rog să accesați: <https://msign.gov.md>